

Република Србија
Агенција за борбу против корупције
Београд
Царице Милице 1
Веза: Ваш акт бр. 014-07-00-0316/20-11 од 19. јуна 2020. године

Директор

-Драган Сикимић-

Предмет: Приговор због непотпуног утврђених чињеница у поступку и иницијатива за отклањање недостатака у поступању Агенције за борбу против корупције

Поштовани господине Сикимићу,

У Вашем допису под називом "Обавештењу о исходу поступања по пријави", који се односи на пријаву коју смо поднели Агенцији за борбу против корупције против в.д. директора ЈП „Путеви Србије“, Зорана Дробњака, навели сте да је Агенција закључила да нема основа за одлучивање о постојању повреде одредаба члана 29. Закона о Агенцији за борбу против корупције, зато што именовани „својим активностима ... није промовисао било коју изборну листу ...“.

У поменутом допису наводите да је Агенција у овом поступку утврдила следеће чињенице:

- Да је Зоран Дробњак дошао на функцију децембра 2007. године, односно пре доласка на власт Српске напредне странке (наводи се као изјашњење Зорана Дробњака),
- Да Зоран Дробњак није члан те политичке странке, нити је икада био политички ангажован (наводи се као изјашњење Зорана Дробњака),
- Да је у Лесковцу, селу Кукуловце, именовани био „у склопу редовних активности које свакодневно обавља као директор ЈП“ (наводи се као изјашњење Зорана Дробњака) и
- Да је именовани био у посети селу Кукуловце, да је тамо разговарао са житељима о проблемима које имају, да је том приликом изјавио да ће улице бити асфалтиране за десет дана и да је на крају посете рекао „и сад да изађете на гласање“ (на основу медијских извештаја).

На основу изнетог, Агенција је закључила да именовани није промовисао било коју изборну листу, нити позивао Кукуловчане да гласају за неку изборну листу и да стога „нема основа за одлучивање по пријави за кршење члана 29. Закона о Агенцији за борбу против корупције од стране Зорана Дробњака“.

Упоређивањем наведених информација са другим, јавно доступним, чињеницама видљиво је да Агенција није тачно и потпуно утврдила све релевантне чињенице у овом случају, па је отуда извела и погрешан закључак. У вези са тиме указујемо посебно на следеће:

1. Агенција је пријаву требало да одбаци из формалних разлога (када је реч о Зорану Дробњаку и кршењу члана 29. Закона о Агенцији за борбу против корупције), јер је реч о лицу које нема својство јавног функционера, па није ни могао да повреди наведено правило. Према доступним подацима, Влада Србије је последњи пут поставила Зорана Дробњака за вршиоца дужности директора овог јавног предузећа 29.11.2013. У то време, на основу Закона о јавним предузећима из 2012, мандат вршиоца дужности трајао је шест месеци, што значи да Зоран Дробњак по сили закона, није јавни функционер још од 29. маја 2014. У вези са тиме, позивамо Агенцију да утврди да ли је именовани поднео извештај о имовини и приходима након престанка јавне функције (није видљив у регистру), да покрене поступке из своје надлежности уколико то није учинио, те да покрене одговарајуће поступке или поднесе пријаве против других одговорних лица уколико има података да именовани и даље прима зараду као в.д. директора јавног предузећа.

У случају да Агенција Зорана Дробњака и даље третира као јавног функционера, на основу тога што фактички врши дужност директора ЈП Пuteви Србије, сматрамо да би:

1. У вези са изјавом З. Дробњака да није члан СНС и да је на функцију именован пре доласка на власт ове странке, било потребно утврдити и друге релевантне чињенице, а пре свега следеће:
 - а) да се незаконито вршење дужности директора ЈП Пuteви Србије од стране именованог одвија искључиво зато што Влада Србије није донела деклараторно решење о томе да је функција вршиоца дужности престала, односно зато што није окончала конкурс за директора тог предузећа;
 - б) да у Влади Србије од 2012. учествује, а од 27.4.2014. у њој има апсолутну већину чланова, Српска напредна странка. Имајући у виду да одржавање З. Дробњака на функцији зависи искључиво од воље, односно одсуства воље политичке већине у Влади Србије да примени Закон о јавним предузећима, те да у сазивима Владе и Скупштине Србије у последњих шест година апсолутну већину имају представници СНС, може се закључити да постоји однос зависности између З. Дробњака и СНС, без обзира на то што он није члан те политичке странке нити њен кандидат на изборима.
2. У вези са наводима да је З. Дробњак у Лесковцу, у селу Кукуловце, био „у склопу редовних активности које свакодневно обавља као директор ЈП“, било је потребно утврдити о каквим редовним активностима директора ЈП би могло бити реч. Наиме, судећи по објављеним информацијама, сусрет са житељима овог села се односио на асфалтирање сеоских улица. С друге стране послови ЈП „Пuteви Србије“ су следећи: „Делатност Јавног предузећа обухвата следеће послове: коришћење државног пута (организовање и контрола наплате накнада за употребу државног пута, вршење јавних овлашћења и сл.); заштита **државног пута**; вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији државног пута; организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити **државног пута**; уступање радова на

одржавању **државног пута**; организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом **државног пута**; планирање изградње, реконструкције, одржавање и заштите **државног пута**; означавање **државног пута** и вођење евиденције о **државним путевима** и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве; управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на **државном путу**.¹

3. У вези са закључком да нема основа за одлучивање по пријави за кршење члана 29. Закона о Агенцији за борбу против корупције, зато што именовани није промовисао било коју изборну листу, нити позивао грађане да гласају за неку изборну листу, потребно је размотрити и узети у обзир и друге, посредне доказе. Наиме, садашњи закључак Агенције је заснован на чињеници да Зоран Дробњак није поменуо ни једну политичку странку у јавно доступном снимку његове посете Кукуловцима, и да при позивању житеља Кукуловаца да гласају није позвао да се гласа ни за једну одређену странку. Овај закључак би био исправан да нема посредних доказа који јасно указују на то шта је била стварна намера именованог, која се подудара и са начином како су житељи Кукуловаца разумели поруку. То су следеће чињенице:
- a. да је асфалтирање улица првобитно било обећано житељима Кукуловаца од стране предлагача кандидата Александра Вучића на председничким изборима 2017. године;
 - b. да су мештани дали масовну подршку управо том кандидату на изборима 2017. године;
 - c. да обећање о асфалтирању није било испуњено до јуна 2020. године;
 - d. да су мештани запретили 10.6.2020. да ће бојкотовати парламентарне изборе уколико до 21.6.2020. не добију асфалт;
 - e. да се 11.6.2020. у селу појавио Зоран Дробњак, у друштву градоначелника, обећао асфалтирање и позвао грађане да гласају; (све горе наведено је већ предочено у пријави или видљиво са линкова на новинске текстове које смо упутили у пријави)
 - f. да је на изборе у овом селу изашло чак 201 од укупно 227 уписаних бирача, и да је од 198 грађана чији су листићи били важећи, чак 163 (око 82%) дало своју подршку листи „Александар Вучић – за нашу децу“².

Из свега наведеног јасно проистиче:

- a. да је најава да ће житељи Кукуловаца бојкотовати изборе уколико не добију асфалт била најава ускраћивања подршке листи чији је носилац Александар Вучић, јер им је управо предлагач тог кандидата на изборима 2017. обећао те радове;

¹ Информатор о раду ЈП Путеви Србије, https://www.putevi-srbije.rs/images/pdf/informator_o_radu_jpps_cir.pdf

²https://www.rik.parlament.gov.rs/extfile/sr/5ef2fe9fa3c6c/zapisnik.15@parlament.rs_20200622_013940_439b3dc2e274359db06e76927a979500.pdf

- b. да је именовани Дробњак посетио Кукуловце и обећао асфалтирање управо да би спречио наступање штетне последице по подносиоца изборне листе „Александар Вучић – за нашу децу“;
- c. да је позив именованог Дробњака да Кукуловчани узму учешћа у изборима 21.6.2020. подразумевао и очекивање да ће они на тим изборима поновити подршку истом политичком субјекту кога су подржали и на председничким изборима 2017;
- d. да су Кукуловчани позив именованог Дробњака масовно прихватили, да су одустали од најављеног бојкота избора, да су изашли у броју који далеко надмашује просек у Србији и да су на изборима са преко 80 % изашлих бирача подржали управо изборну листу Александар Вучић – за нашу децу“.

Када је реч о правном основу за кршење члана 29. Закона о Агенцији такође подсећамо да је ставом 2. тог члана (слично и став 5.) прописано да „**Функционер не може да користи јавне ресурсе за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката**“ (општа забрана), и да су потом набројани, **примера ради**, поједини облици забрањеног коришћења јавних ресурса, што је наглашено рачима „**под чиме се посебно подразумева**“. Између осталог, ту је наведена забрана коришћења јавних ресурса ради представљања учесника у изборима, позивања бирача да гласају за неког учесника на изборима и друго. Међутим, законско набрајање неких видова забрањеног коришћења јавних ресурса не искључује могућност постојања и других видова злоупотребе који нису изричито наведени у норми. **Применом аналогije и у складу са духом и сврхом закона надлежни органи треба да утврде и санкционишу сваки облик коришћења јавних ресурса којима се крши забрана њихове (зло)употребе.**

Тако, у случају именованог Дробњака, несумњиво је да је он приликом посете Кукуловцима користио јавне ресурсе којима (супротно Закону о јавним предузећима) управља. Поред тога, из свих изложених доказа проистиче да је ово коришћење било у вези са парламентарним изборима одржаним 21.6.2020, а не у вези са редовним пословима ЈП Путеви Србије.

Из изложених доказа би се могло закључити да је коришћење јавних ресурса супротно намени представљало њихову злоупотребу у циљу повећања броја грађана који ће учествовати у изборном поступку, **а последично и промоцију свих учесника на парламентарним изборима**, односно потенцијалну подршку свим подносиоцима изборних листа.

Изложени докази такође указују са знатно већим степеном вероватноће да је коришћење ресурса ЈП Путеви Србије овде извршено не само ради повећања излазности на изборима, већ и ради давања подршке конкретном политичком субјекту, изборној листи Александар Вучић – за нашу децу“. Наиме, тај политички субјект би претрпео највећу штету да јавни ресурси нису злоупотребљени, а именовани Дробњак је имао интерес да управо овом политичком субјекту помогне незаконитим коришћењем јавних средстава, јер је од поступања тог политичког субјекта у протеклих осам година зависило хоће ли он вршити дужност директора ЈП Путеви Србије, а било је извесно, на основу изборних прогноза, да ће тај однос зависности наставити да постоји и након формирања нове Владе Србије.

Из свих наведених разлога, **неопходно је да Агенција поново испита наводе из пријаве** када је реч о именованом Зорану Дробњаку.

Подсећамо такође да смо се истом пријавом Агенцији обратили и у вези са кршењем Закона о финансирању политичких активности³, и да у том делу нисмо још увек добили одговор о поступању.

За Транспарентност – Србија

Програмски директор

Немања Ненадић

Београд, 26.6.2020.

³https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Prijava_Agenciji_-_Drobnjak_asfaltiranje_sela.pdf